

projectbeschrijving voor de leerkracht

PROJECT HET SPEELTUINJOURNAAL

Leerlijn Mediacultuur | Thema Onze Stad | Groep 3 en 4 | februari 2018

Klaar voor de start?

- ✓ Gebruik de digitale versie van dit project.
- ✓ Download dit document op je computer voor het beste gebruik.
- ✓ We gaan ervan uit dat je kennis hebt van de [opzet van COH](#).
- ✓ Vraag bij de voorbereiding zo nodig hulp aan je interne cultuurcoördinator of je cultuurcoach (laat je informeren over de scholingsmogelijkheden).
- ✓ Bereid het project bij voorkeur samen met je collega's voor (vergeet de vakleerkrachten niet).
- ✓ Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is van grote meerwaarde. Zie [CultuurSchakel](#) voor het actuele aanbod.
- ✓ Nodig als dat lukt een kunstenaar uit die betrokken wordt bij de uitvoering van het project. Zie [CultuurSchakel](#).
- ✓ Bedenk van tevoren bij welke onderdelen je ouders kunt inschakelen.
- ✓ Je mag het project 'op maat maken', mits je de fasen van het creatieve proces blijft doorlopen.
- ✓ Trek voor het hele project zes tot acht lesmomenten van 45 minuten uit.
- ✓ Kijk ook even op de [Facebookpagina](#) van Cultuuronderwijs op zijn Haags voor meer informatie en het gebruikersplatform.

Inhoudsopgave

1. Informatie.....	1
2. Introductie.....	3
3. Oriëntatie.....	4
4. Opdracht: Spelen is een kunst.....	6
5. Opdracht: Reportage over Onze speeltuin.....	9
6. Opdracht: Mijn speelsculptuur.....	12

1. Informatie

Lees ter voorbereiding van de COH-lessen onderstaande informatie over de invulling en het doel van het project en manieren om het project te promoten. Ook zijn hieronder de algemene benodigdheden en de begrippenlijst opgenomen.

Wat doen de leerlingen in dit project?

In dit project gaan de kinderen op zoek naar de mooiste en meest veilige speeltuin in de buurt. Snel zal duidelijk worden dat die speeltuin misschien wel helemaal niet bestaat. Wat maakt een speeltuin nou mooi? Wat maakt 'm veilig? En nog belangrijker: hoe zou jouw ideale speeltuin eruit zien? De kinderen onderzoeken, interviewen en reflecteren. Daarnaast gaan ze natuurlijk ook zelf ontwerpen. Uiteindelijk presenteren de kinderen hun bevindingen in een 'speeltuinjournaal', waarbij ze gebruik maken van diverse media, waaronder Google Earth.

Waarom dit project?

Kinderen spelen graag buiten, maar zijn ook kritisch over de plekken waar ze kunnen spelen. In dit thema mogen ze naar hartenlust meedenken en zich uitspreken over hoe zij vinden dat een speeltuin eruit moet zien.

De buitenruimte in de stad is beperkt en soms is het moeilijk om een geschikte speelplek te vinden. Door onderzoek te doen naar de verschillende speelplekken in Den Haag leren kinderen hun mening over te brengen. Met diverse media leggen ze gegevens vast en uiten ze die mening.

Doelen

In dit project worden bij de Introductie, de Oriëntatie en de Opdrachten steeds twee kennisdoelen en twee vaardigheidsdoelen benoemd. De volgende houdingsdoelen gelden voor het project in het algemeen:

- stelt zich met alle zintuigen open voor mediacultuur binnen een thema/onderwerp dat aansluit bij zijn belevingswereld en in binnen- en buitenschoolse activiteiten;
- kan zich bij het experimenteren laten leiden door een manipulerende en onderzoekende houding;
- is trots op zijn resultaten: zowel oriënterend, onderzoekend en uitvoerend;
- heeft een betrokken houding;
- heeft een nieuwsgierige en onderzoekende houding;
- kijkt met aandacht naar voorbeelden uit de beeldende kunst en werk van medeleerlingen;
- luistert met aandacht naar ideeën van medeleerlingen;
- neemt actief deel aan de diverse gesprekken gedurende het project.

Promotie

Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is. Denk na over manieren om het project te promoten.

- Stel ouders op de hoogte van het museumbezoek of de komst van de 🎨 kunstenaar in de klas.
- Maak flyers voor de eindpresentatie en verspreid deze in de buurt.
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.
- Zorg dat de redactie van de wijkkrant tijdens de presentatie aanwezig is om een stukje te schrijven.

Algemene benodigdheden

Maak gedurende het hele project gebruik van de volgende ruimtes en materialen:

- klaslokaal of speellokaal
- muziekinstallatie en/of digibord
- digitaal foto- en filmtoestel
- (kleuren)printer
- computer met internetverbinding

Begrippenlijst Nederlandse taal

Vaktaal

de journalist
het journaal
het interview
het nieuws
de camera
de telefoon
de tablet
de laptop
de computer
de media
Google Maps
het verslag
2D en 3D
de website
de reporter
de speelsculptuur
de sfeer
de omgeving
de checklist
de enquête
de kopie
digitaal
het digibord
de vlogger
de plattegrond
de montage
het model
ruimtelijk
de constructie
het camerastandpunt

Algemene woorden

het onderzoek
de toekomst
het ideaal
het onderzoeksrapport
het speeltoestel
de locatie
de media
de natuurspeeltuin
leegstaand
het thema
het gevoel
favoriet
het verschil
de overeenkomst
tot stand komen
het onderdeel
de verbinding
verantwoordelijk
de aanleg
het onderhoud

Werkwoorden

spelen
ontwerpen
bouwen
interviewen
rapporteren
verslaan (het nieuws)
veranderen
vertellen
filmen
benadrukken
opladen
opleveren
monteren
reageren
fotograferend
delen (via social media)
onderzoeken
vervangen
plaatsen

2. Introductie

Kennisdoelen

De leerling:

- kent verschillende speeltoestellen uit een speeltuin.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- bouwt met alle zintuigen een speeltuin van de materialen uit de klas;
- vertelt over de ervaringen tijdens het spelen in de gebouwde speeltuin in de klas.

Benodigheden

- Zie bronnen

Aan de slag in de klas

Het project kan op verschillende manieren worden geïntroduceerd:

- **Van klas naar speeltuin**

Verdeel de klas in groepjes en laat de leerlingen van de klas een speeltuin maken. Ze mogen alleen materiaal uit de klas gebruiken.

1. Laat eerst één groepje leerlingen een deel van de klas veranderen in een speeltuin. Geef de leerlingen de opdracht om met het materiaal uit de klas speelmogelijkheden te creëren. Laat ze zelf bedenken en bouwen. Begeleid de leerlingen in het omzetten van de ideeën naar mogelijkheden. Denk aan:
 - maak van stoelen een trein
 - maak een hut met behulp van meubilair en een lap stof
 - maak een doolhof met tafels die ondersteboven zijn gezet
 - creëer een andere ruimte door kasten en tafels te verplaatsen

NB Let goed op de veiligheid. Zet eventueel muziek op tijdens het ombouwen.

2. Als de speeltuin klaar is, vertelt het groepje wat er is gemaakt en welke speelmogelijkheden er zijn ontstaan.
3. Laat steeds een volgend groepje verder bouwen aan de speeltuin en/of veranderingen/verbeteringen aanbrengen en bespreek dit met alle leerlingen.
4. Maak van elke speelplaats een foto of een kort filmpje als de leerlingen er spelen.

- **De klas als speeltuin**

1. Maak eventueel met behulp van een collega van de klas een speeltuin, voordat de leerlingen binnenkomen.
2. Laat bij binnenkomst een deel van de klas spelen en een deel toekijken, wissel daarna om.
3. Bespreek dan samen de ervaringen. Wat vonden ze van het spelen? Wat zagen ze?
4. Maak van de verschillende groepen foto's of een kort filmpje en bespreek de verschillen in gebruikswijzen.

3. Oriëntatie

Kennisdoelen

De leerling:

- kent verschillende speelplekken uit de buurt;
- kent verschillende eisen die door kinderen aan een speelplek worden gesteld.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- kan over zijn favoriete speelplek vertellen;
- vertelt over zijn ervaringen in de speeltuin m.b.t: wat is leuk/niet leuk, fijn, omgeving, veranderingen, leeftijd, veiligheid.

Benodigheden

- speeltuin(en) in de buurt

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste oriëntatie-onderdelen: het filosofisch gesprek en het uitvoeren van de eerste opdracht.

Het filosofisch gesprek

Voer naar aanleiding van de introductie een filosofisch gesprek. Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen:

- Verzamel eerst een aantal voorbeelden uit de groep van iets dat de leerlingen graag/vaak spelen op het schoolplein.
- Is buiten spelen fijner of anders dan binnen spelen? Als er verschil is, wat is dat verschil dan?
- Is samen spelen hetzelfde als alleen spelen?
- Wat is spelen?
- Wat als er geen plek zou zijn om buiten te spelen?
- Kun je ook spelen op een plek die niet bedoeld is om te spelen?
- Kan je overal/altijd spelen?
- Heb je om buiten te spelen speeltoestellen nodig?
- Is spelen op een schoolplein of in een speeltuin beter, leuker, anders dan spelen op straat?
- Is een speeltuin alleen voor kinderen of ook voor grote mensen?
- Is er iets wat je graag in een speeltuin zou willen zien of doen, maar wat niet kan?
- Probeer je eens voor te stellen dat je nergens buiten zou kunnen spelen. Hoe zou dat zijn?

Oriëntatieopdracht

1. Vraag de leerlingen wat hun favoriete speelplek is. Is dit een speeltuin of een andere plek? Welke speeltuinen en speelplekken zijn dat?
2. Bespreek met elkaar de verschillen en overeenkomsten tussen een speeltuin en andere speelplekken. Denk aan veiligheid, hufterproof, eigen inbreng van kinderen, afstemming op gebruik door kinderen, etc.
3. Bezoek met de leerlingen een speeltuin in de buurt en laat ze 10-15 minuten spelen.
4. Bespreek ter plekke de bevindingen:
 - Wat is leuk aan deze speeltuin?
 - Wat is het fijnste speeltoestel?
 - Wat is er niet leuk aan de speeltuin?
 - Past de omgeving bij de speeltuin?
 - Wat zou je eventueel willen veranderen?
 - Voor welke leeftijd is deze speeltuin het meest geschikt?
 - Kun je er veilig spelen?

Mocht er geen gelegenheid zijn om naar een speeltuin te gaan, bespreek dan met de leerlingen de speelmogelijkheden op het schoolplein.

5. Ga weer terug naar school. Vergelijk de speeltuin met de speelmogelijkheden van hun eigen schoolplein.

Reflectievragen Oriëntatie Het Speeltuinjournaal

- Op welke plek speel je het liefst? Licht toe.
- Welk gevoel krijg je bij het spelen op die plekken?
- Welke sfeer moet een speelplek uitstralen: spannend, veilig, sprookjesachtig, stoer, gezellig, geheimzinnig, angstaanjagend, etc. ?
- Hoe ging het overleggen en vertellen over de speelplekken?

4. Opdracht: Spelen is een kunst

In de eerste deelopdracht bekijken de leerlingen beeldmateriaal van architect Aldo van Eijk, die in Amsterdam veel speeltuinen heeft ontworpen in de jaren vijftig, zestig en zeventig van de vorige eeuw. Vervolgens gaan ze zelf ontwerpen. Dit doen ze op een foto van een leeg stuk grond in Den Haag. Ze tekenen en schilderen op welke manier zij hier een speeltuin willen maken. Hiervoor bedenken ze een thema en een gevoel.

Kennisdoelen

De leerling:

- kent verschillende eisen die officieel aan een speelplek worden gesteld;
- kent her werk van architect Aldo van Eijk

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- oriënteert zich op het gebruik en mogelijkheden van Google Maps;
- onderzoekt speeltuinen door een enquête in te vullen;
- ontwerpt een speeltuin op een kopie van een foto van een leegstaand stuk land op basis van een thema en een gevoel.

Benodigdheden

- checklist (zie bronnen)
- enquêteformulier (Toolbox)
- scorelijst (Toolbox)
- speeltuin in de buurt
- speeltuinrapport
- stickers (rood, geel groen)
- foto- en opnameapparatuur (smartphone of tablet)
- kopieën A3-formaat foto's leegstaande plek
- boeken ter inspiratie voor het te bedenken speeltuinthema
- stiften (felle kleuren)

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Doorloop de volgende stappen in volgorde:

1. Bespreek met de leerlingen de [checklist speeltuinen](#) en waarom deze bestaat. Hier is o.a. te zien aan welke eisen een speeltuin officieel moet voldoen.
2. Voer een onderzoek uit over speeltuinen met behulp van een enquêteformulier (zie Toolbox). Vul deze enquête eventueel aan met eigen vragen, die specifiek te maken hebben met de speeltuin die jullie hebben bezocht. Verzamel de resultaten uit de enquêtes (bijvoorbeeld aan de hand van de scorelijst in de Toolbox) en bespreek deze met de klas. NB De enquêtes heeft u weer nodig bij deelopdracht 2.

Is er iets kapot of vies in een speeltuin, meld dat dan bij de [gemeente Den Haag](#).

Reflectievragen Onderzoek Spelen is een kunst

- Wat vind je ervan dat er zoveel regels zijn voor speeltuinen?
- Wat valt je op aan de uitslag van de enquête?
- Ben je het overal mee eens?
- Is er iets in de speeltuin dat direct aangepakt moet worden, omdat het b.v. gevaarlijk is?

Uitvoeren

Speeltuinen en speeltoestellen worden bedacht en ontworpen. Ze komen er niet zomaar. Er moeten ook vergunningen worden aangevraagd en er moet een onderhoudsplan zijn. Daarna moet het allemaal gebouwd worden.

In de jaren vijftig, zestig en zeventig van de vorige eeuw zijn veel speeltuinen en speeltoestellen in Amsterdam ontworpen door de architect Aldo van Eijk. Voorbeelden vind je in [dit artikel op nos.nl](#). Hij bouwde alleen al in Amsterdam meer dan zevenhonderd speeltuinen. Er waren veel open plekken in de stad waar huizen hadden gestaan die tijdens de Tweede Wereldoorlog waren verwoest. Veel speeltoestellen van Aldo van Eijk zijn in de rest van Nederland overgenomen.

1. Zoek een leeg terrein in de buurt van de school en maak daar een foto van. Laat die lege ruimte aan de leerlingen zien. Gebruik eventueel Google Earth, zie Toolbox, of maak een kort filmpje.
2. Bespreek met de leerlingen dat ze voor de lege plek een speeltuin mogen ontwerpen. Verwerk de resultaten van jullie onderzoek naar speelplekken uit de Oriëntatie.
 - Wat is het thema van de speeltuin? Bijvoorbeeld: Disney, jungle, bouwplaats, ridders, cowboy, elfen, Barbie, etc.
 - Welk gevoel wil je de kinderen geven als ze daar spelen?
3. Print de foto uit op A3-formaat in zwart-wit. Zorg ervoor dat de afdruk niet te donker is, want de leerlingen gaan erop tekenen. Op de afdruk tekent de leerling het ontwerp met stift. Laat de leerlingen alleen of in duo's werken.

Reflectievragen Uitvoeren Spelen is een kunst

- Waaraan kun je het thema herkennen in je ontwerp?
- Straalt jullie ontwerp het gewenste gevoel uit? Licht toe.
- Hoe ging het eens worden over het thema en het gevoel?
- Lukt het om je ideeën op de foto te tekenen?

Presenteren

Maak van elke tekening een digitale foto en toon deze op het bord. De leerlingen lichten hun ontwerpen toe. Bespreek met de leerlingen thema en gevoel. Geef iedere tekening twee tops en één tip.

Reflectievragen Presenteren Spelen is een kunst

- Hoe verliep het toelichten van je ontwerp?

- Wat viel je bij de ontwerpen op?
- Welke speeltuin zouden jullie het liefst uitgevoerd zien? Maak samen een top 3.

Evalueren

Bespreek met elkaar wat de vijf beste, spannendste, leukste, stoerste speeltoestellen zijn. Waarom vindt de klas dat? Vormen deze speeltoestellen samen misschien weer een nieuw thema?

5. Opdracht: Reportage over Onze speeltuin

In deelopdracht 2 gaan de leerlingen na het bekijken van een aantal nieuwsitems over speeltuinen een reportage maken over een speeltuin in de buurt. Een goed moment om een echte journalist in de klas uit te nodigen, die precies kan uitleggen hoe het maken van een nieuwsitem in zijn werk gaat. De reportage wordt in groepjes gemaakt in de speeltuin. De leerlingen vervullen de rollen van cameraman, interviewer en leerling. Nadat de film gemonteerd is, kan ervoor gekozen worden de reportages naar de gemeente Den Haag te sturen of te delen op de Facebookpagina van de school.

Kennisdoelen

De leerling:

- weet wat een nieuwsitem en een reportage is en leert welke werkzaamheden verricht worden bij het maken van een nieuwsitem;
- weet iets over cameravoering en montage.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- bedenkt drie interviewvragen over de speeltuin in de reportage;
- maakt in een viertal een filmpje op basis van de interviewvragen en hanteert hierbij functierollen.

Benodigdheden

- schrijfgerei
- A0-papier
- scharen
- tijdschriften
- zachte kleurpotloden
- grijze tekenpotloden
- pastelkrijt
- zachte waskrijtjes (of Pandakrijt)
- lijm voor papier: behangerslijm in een pot met deksel + lijmkwast
- stiften
- handleiding 'gebruik verschillende media' (Toolbox).

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Bekijk en bespreek een aantal filmpjes over speeltuinen en speeltoestellen:
 - Omroep West: [winnaar van 'De Gouden Glijbaan'-competitie](#)
 - Jeugdjournaal: [Binnenspelen steeds populairder](#)
 - Jeugdjournaal: [Draaitafels in de speeltuin](#)
2. De leerlingen gaan een nieuwsitem maken. Bekijk dit [YouTube-filmpje](#) over het meisje uit Palestina dat al vanaf haar tiende jaar filmreportages maakt over wat er in haar land gebeurt.
3. Inventariseer welke werkzaamheden verricht moeten worden voordat een nieuwsitem tot stand komt. Denk aan materialen, licht, verslaggever, redacteur, enz.

4. Nodig een verslaggever, (eind)redacteur van een (lokale) tv- of radiozender of krant, een filmmaker of vlogger uit om in de klas te vertellen hoe een reportage tot stand komt.

Reflectievragen Onderzoek Reportage over Onze speeltuin

- Wat valt je op als je naar de filmpjes kijkt? Denk aan de manier waarop ze gemaakt zijn en waar het over gaat.
- Hoe lang duren de filmpjes? Vind je ze kort, lang of precies goed? Licht toe.
- Er moet veel gebeuren voordat een filmpje kan worden uitgezonden. Wat valt je op?

Uitvoeren

Voer de volgende stappen in volgorde uit:

1. Geef de leerlingen de opdracht een speeltuinreportage te maken over een speeltuin in de buurt. Verwerk de resultaten uit deelopdracht 1.
2. Bekijk (nogmaals) de speeltuinen in de buurt op een plattegrond of via Google Maps/Streetview. Via de [site van de gemeente Den Haag](#) zijn kaarten te vinden met speeltuinen per wijk.
3. Vorm groepjes van vier leerlingen.
4. Bedenk per groepje wat de kern van de reportage is. Waar gaat het over, wat willen jullie benadrukken? Wat vind je goed aan de speeltuin, of wil je juist iets verbeteren?
5. Vervolgens bedenkt elk groepje drie interviewvragen. Bijvoorbeeld: is de speeltuin schoon en veilig?
 - Wat is er zo leuk aan de speeltuin, en waar zie je dat aan?
 - Is er iets aan de hand met de speeltuin of met onderdelen daarvan? (schoon, veilig, onderhoud)
 - Wat moet je doen om hem veiliger en schoner te maken?
6. Verdeel het groepje in een interviewer, een cameraman en twee leerlingen die geïnterviewd gaan worden.
7. Ga met de leerlingen naar de speeltuin. Neem zelf een camera (telefoon of tablet) mee. Tip: check dat het apparaat is opgeladen en dat er voldoende geheugenopslag is. Laat de groepjes de interviews ter plekke oefenen. Vervolgens filmt de cameraman het interview. Tips:
 - Let op het camerastandpunt (zie Toolbox).
 - Houd de vaart erin; maak een scène niet langer dan dertig seconden.
8. Monteer de stukken film aan elkaar (zie Toolbox voor handleiding). Mocht filmen een probleem opleveren, dan kunt u ook kiezen voor:
 - geluidsopname: een speeltuinradioverslag
 - een speeltuinkrant in woord en beeld (analoog of digitaal)
 - een beeldverslag (foto's met onderschrift)

Zie de Toolbox voor de handleidingen voor het gebruik van de verschillende media.

Reflectievragen Uitvoeren Reportage over Onze speeltuin

- Hoe ging het kiezen van het onderwerp/boodschap voor de reportage?
- Hoe ging het bedenken van de vragen?
- Wat past beter bij jou: voor de camera of achter de camera?
- Hoe ging interviewen en tegelijk filmen?
- Welke afspraken hebben jullie gemaakt?
- Hoe hebben jullie het werk verdeeld over het groepje?
- Zou je het de volgende keer hetzelfde doen of anders?

Presenteren

Doorloop de volgende stappen in volgorde:

1. Laat de montage van de verschillende reportages op het digibord zien.
2. Maak eventueel een link op de website van de school, de Facebookpagina of de klassenapp.
3. Nodig ouders en andere leerlingen uit om erop te reageren en bespreek de reacties in de klas.
4. Stuur de film eventueel naar diegenen die verantwoordelijk zijn voor speeltuinen bij de gemeente Den Haag.

Reflectievragen Presenteren Reportage over Onze speeltuin

- Hoe vind je jouw stem in de geluidsopnamen klinken? Hoe komt dat denk je?
- Wat zou je aan jullie filmpje willen verbeteren?

Evalueren

Doorloop de volgende stappen in volgorde:

1. Bekijk nogmaals het filmpje over de [Gouden Glijbaan](#).
Benoem verschillen en overeenkomsten met de filmpjes van de leerlingen.
2. Bespreek het doorlopen proces en de resultaten aan de hand van de volgende vragen:
 - Ben je tevreden over de samenwerking?
 - Ben je tevreden met jouw bijdrage aan de film en in het groepje?

6. Opdracht: Mijn speelsculptuur

Tenslotte maken de leerlingen een model van een speelsculptuur van natuurlijk en kosteloos materiaal. Maar wat is eigenlijk een speelsculptuur? Voorafgaand bekijken de leerlingen beeldmateriaal over kunst waar je mee, op of in kunt spelen. Verder wordt er beeldmateriaal bekeken van een aantal natuurspeeltuinen en wordt er onderzoek gedaan naar de overeenkomsten en verschillen tussen een natuurspeeltuin en een gewone speeltuin. Bij het maken/bouwen van de speelsculptuur gaan de leerlingen meteen aan de slag. Er wordt niet eerst een ontwerp gemaakt. Al bouwend vertellen de leerlingen hoe hun ideale speeltuin eruit zou moeten zien.

Kennisdoelen

De leerling:

- kent een aantal verschillen tussen een gewone speeltuin en een natuurspeeltuin;
- kent een aantal kunstenaars die werk maken waar je in of mee kunt spelen.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- bouwt zonder ontwerp of schets een model van een speelsculptuur met kosteloos materiaal;
- vertelt over mogelijkheden tot spelen met zijn speelsculptuur.

Benodigdheden

- schrijfgerei
- stroken karton voor titel speelsculptuur
- zachte kleurpotloden
- grijze tekenpotloden
- pastelkrijt
- zachte waskrijtjes (of Pandakrijt)
- lijm voor papier: behangerslijm in een pot met deksel + lijmkwast
- stiften
- natuurlijke materialen (takjes, veertjes, bladeren, mos, klei, enz.) en ander kosteloos materiaal (draadjes, rietjes, eierdozen, wc-rollen, doosjes, wol, textiel, enz.)
- plastic tasje (eventueel voor het verzamelen van natuurlijke materialen)
- scrapmateriaal
- verbindingmateriaal: plakband, sterke lijm (voor zwaardere materialen dan papier), tiwraps, splitpennen, touw, ijzerdraad, enz.

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Doorloop de volgende stappen in volgorde:

1. Veel leerlingen vinden het heerlijk om in de natuur te spelen. Den Haag heeft een aantal natuurspeeltuinen:
 - [Speelplaats Zuiderpret](#) (Zuiderpark)
 - [Speelbos Robin Hood](#) (Haagse Bos)
 - [Monkeybos](#) (Meijendel, Wassenaar)

Welke natuurspeeltuinen kennen de leerlingen?

Bespreek de verschillen tussen een gewone speeltuin en een natuurspeeltuin. Denk hierbij aan de aanleg, het gebruik, onderhoud, eigen inbreng, etc.

2. Er bestaat ook kunst waar je op, in of mee kunt spelen. Bijvoorbeeld:

- Tomás Saraceno, [*On Space Time Foam*](#)
- Tomás Saraceno, [*Geodesic Bubble Art*](#)
- Olaf Nicolai, [*Apollo*](#)
- Jean Dubuffet, [*Jardin d'email*](#)
- Atelier Van Lieshout, [*Fittest*](#)
- Jim Miller, [*Play sculptures*](#)
- Of zoek met Google naar 'play sculptures'

Reflectievragen Onderzoek Mijn speelsculptuur

- Waar voel je je fijner: in een natuurspeeltuin of in een gewone speeltuin?
- Is er iets wat je niet mag in een natuurspeeltuin maar wat je wel graag zou willen?
- Mag je in een kunstwerk klimmen?
- Ben je wel eens in een kunstwerk geklommen? Hoe vond je dat?
- Waarom mag je op bepaalde kunstwerken niet klimmen?
- Heb je thuis voorwerpen die geen speelgoed zijn, maar waar je toch graag mee speelt?
- Zijn er voorwerpen bij jou in de buurt die niet bedoeld zijn om te spelen, maar waar je wel graag mee speelt of zou willen spelen?
- Wat speelt leuker of spannender: een gewone speeltuin, een natuurspeeltuin of een speeltuin gemaakt door een kunstenaar?

Uitvoeren

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Geef de leerlingen de opdracht om een model van een ruimtelijke speelsculptuur te maken. Gebruik hiervoor betekenisvol materiaal, zoals draadjes, buisjes, rietjes, stukken karton of papier, ijzerdraad, papier en/of natuurlijke materialen zoals takjes, touw, klei, bladeren, etc. De leerlingen werken op een grondplaat van dik karton en gaan meteen met de materialen aan de slag. De constructie moet uitnodigen om erop of erin te spelen. Laat de leerlingen ter plekke bedenken wat en hoe je kunt spelen.

Werk dit onderdeel uit in één les. Fotografeer alle resultaten vanuit verschillende standpunten. Maak indien mogelijk een kort filmpje waarbij u de sculptuur van verschillende kanten filmt.

2. Maak duo's en laat de leerlingen elkaar interviewen over het gebruik van de speelsculpturen. Bespreek de speelmogelijkheden en de veiligheid. Maak indien mogelijk een filmopname van de interviews.

Reflectievragen Uitvoeren Mijn speelsculptuur

- Kwam je tijdens het maken van je sculptuur op nieuwe ideeën om te spelen?
- Wat en hoe kun je spelen in jouw sculptuur?
- Waren alle materialen die je wilde gebruiken aanwezig?
- Wat is de naam van je speelsculptuur?
- Wat heb je nodig om jouw sculptuur in het groot te maken?

Presenteren

Doorloop de volgende stappen in volgorde:

1. Monteer de interviews aan elkaar en toon deze op het digibord.
2. Laat de foto's/films van de speelsculpturen zien op het digibord en bespreek de resultaten aan de hand van de volgende punten:
 - o speelmogelijkheden
 - o gebruikte materialen
 - o een geschikte plek
 - o titel
3. Beschrijf je sculptuur. Iemand die hem nooit heeft gezien moet zich er een voorstelling van kunnen maken.

Reflectievragen Presenteren Mijn speelsculptuur

- Waarin verschillen het model en de grote afbeelding op het digibord van elkaar?
- Welke andere sculptuur past goed bij de jouwe?
- Welke sculptuur is totaal anders? Waarin verschilt deze van de jouwe?
- Wat is een mooie plek voor jouw sculptuur?
- In welke sculpturen kun je dezelfde spelletjes doen?

Evalueren

Bespreek met uw leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Op welke plek in de speeltuin die jullie onderzochten past jouw speelsculptuur het beste?
- Welke speeltuintoestellen zou je willen vervangen door een ontwerp van je medeleerlingen?
- Hoe ziet jouw ideale speeltuin er uit?
- Waar in de stad zou jij jouw speelsculptuur willen plaatsen? Hoe groot moet hij dan zijn?

